

Advies: meerderheidsaandeel in Schiphol behouden

Aandeel - De Raad voor Verkeer en Waterstaat adviseert het kabinet om Schiphol te privatiseren, maar stelt dat de overheid een meerderheidsaandeel in de luchthaven moet behouden, ook op de lange termijn. De vraag is nu of staatssecretaris Schultz en het kabinet dit advies ter harte nemen als zij binnenkort een officiële reactie naar de Kamer sturen.

Mellanie Schultz

Schiphol gaat privatiseren. Dat is zeker. Want dat wil het kabinet en dat is nu ook het advies van de Raad voor Verkeer en Waterstaat die om een *second opinion* was gevraagd door het kabinet. Binnenkort zal het kabinet daartoe dan ook vrijwel zeker een eerste stap zetten door een minderheidsaandeel van Schiphol van zich te vervreemden, dus geheel in lijn met het advies van de Raadscommissie. Het debat spitst zich nu toe op de vraag of Schiphol in de toekomst verder moet privatiseren. Want het kabinet wil de optie om Schiphol in een later stadium merendeels te privatiseren open houden. Terwijl de Raad voor VenW van oordeel is dat het kabinet die mogelijkheid direct moet uitsluiten.

'Het kabinet kan zich niet langer veroorloven onduidelijk te blijven over de toekomstige status van Schiphol,' verklaart Friso de Zeeuw, voorzitter van de Raad voor Verkeer en Waterstaat. 'Daarvoor zijn de publieke belangen van Schiphol als *mainport* te groot. En als je die belangen ook in de toekomst goed wilt behartigen, heb je een lange termijn visie nodig. Zo creëer je een beter afwegingskader en de broodnodige mogelijkheid om nu al publiekrechtelijke instrumenten daarop af te stemmen.'

In het advies noemt de Raad drie redenen om als overheid ook in de toekomst een meerderheidsaandeel in Schiphol te behouden. Ten eerste is de luchthaven dan beschermd tegen vijandelijke overnames. Daarnaast biedt een meerderheidsaandeel de overheid de mogelijkheid sneller in te grijpen als een exploitant de *mainport* positie ondermijnt, door

bijvoorbeeld te veel naar korte termijn rendement te streven. Tot slot kunnen de publieke belangen zonder meerderheidsaandeel van de overheid niet effectief worden gewaarborgd in wet en regelgeving.

Voor De Zeeuw is vooral dat laatste van belang. 'Sommige publieke belangen, zoals geluidsoverlast, zijn ook als Schiphol vergaand wordt geprivatiseerd uiteindelijk wel te waarborgen met wet- en regelgeving. Maar met het macro-economische belang van Schiphol als *mainport* van Nederland ligt dat veel moeilijker. Dat is zo'n ruim begrip. Die belangen laten zich nooit exact omschrijven en zijn dus niet in wetgeving vast te leggen, ook omdat ze constant onderhevig zijn aan allerlei ontwikkelingen.'

De Zeeuw vraagt zich bijvoorbeeld af wat er gebeurt als het bedrijfsbelang van een vergaand geprivatiseerd Schiphol, al dan niet overgenomen door een buitenlandse partij, botst met het *mainport* belang van Nederland. 'Die moge-

lijkheid kun je nooit uitsluiten. En moet je dan gebruik kunnen maken van een ingebouwd recht om de concessie in te trekken, zoals het kabinet wil? Dat lijkt ons erg onverstandig. Want met een vertrouwensbreuk berokken je Schiphol en Nederland veel te veel economische schade. Dat risico is te groot.'

Politieke kleur

De Zeeuw, zelf afkomstig uit de PvdA, ontkent dat de Raad van dermate linkse signatuur is, dat er wel een anti-VVD standpunt uit moest rollen. 'Het kabinet heeft nota bene zelf twee economen van buiten de Raad in onze Commissie aangewezen,' zegt hij. 'Ons advies wijkt bovendien ook af van de CDA- en PvdA-standpunten. Dat we in het midden zijn uitgekomen, heeft evenmin te maken met een poldermodel. We hebben puur inhoudelijk geredeneerd en hebben juist niet naar draagvlak gekeken.'

Welk nieuws of welk nieuw argument uit het advies staatssecretaris Schultz overstag moet laten gaan, kan De Zeeuw niet zeggen. 'We hebben niet zoezeer nieuwe argumenten of nieuws aangedragen maar hebben aan de hand van hypothesen een inschatting gemaakt. Vooral met onze onderbouwing ben ik zeer in mijn nopjes. Ik vertrouw er op dat ons advies vergaand zal worden opgevolgd.'

(KD)

Samen sterk

Wethouders - 'Wil je meetellen en een krachtige gesprekspartner zijn, dan moet je je verenigen,' aldus Jacques Niederer, VVD-wethouder in Breda en beoogd voorzitter van de Vereniging van Wethouders die donderdag 30 september naar alle waarschijnlijkheid wordt opgericht.

Op basis van vrijwilligheid kunnen de 1670 wethouders die Nederland telt zich bij de vereniging aansluiten. Tot nu toe hebben 130 van hen aangegeven naar de oprichtingsvergadering te komen en als zij donderdag instemmen met de statuten is de Vereniging van Wethouders een feit.

De vereniging zal vooral de belangen van de wethouders behartigen. Niederer begrijpt dat het in zijn club geen eenheidsworst zal zijn, omdat de wethouders nu eenmaal van verschillend politiek pluimage zijn. Het gaat er echter om dat de vereniging met inhoudelijke adviezen komt omtrent zaken als de gekozen burgemeester. 'Dat hoeft geen eenduidige mening te zijn, maar kan een voorkeur van de meerderheid van de leden bevatten,' aldus Niederer. Daarnaast biedt de vereniging een platform waar de wethouders met elkaar in gesprek kunnen gaan over bijvoorbeeld de problemen die zij ondervinden met het dualistische systeem. De meerwaarde van de vereniging heeft zich reeds bewezen. Thom de Graaf, minister van Bestuurlijke Vernieuwing, heeft de vereniging in oprichting dit voorjaar om advies gevraagd omtrent zijn voorstellen voor de gekozen burgemeester.

Gerommel OCW houdt aan

Kamervraag - Minister Van der Hoeven moet zich opnieuw verantwoorden voor de gang van zaken op haar ministerie van OCW. Afgelopen maanden werd ze al veelvuldig door de Kamer onder vuur genomen. Bijvoorbeeld over het graaien van haar ambtenaren, een uit de school klappende DG, valsheid in geschrifte van ambtenaren in de Jamby-zaak en pogingen een en ander in de doofpot te stoppen.

Nu dient SP-Kamerlid Fenna Vergeer naar aanleiding van een artikel in *NRC Handelsblad* een kamervraag in over de aanstelling en daarmee het eerherstel van een omstreden topambtenaar op het ministerie.

Jacob Zuurmond, want over hem gaat het, werd in 2002 door de toenmalige minister van OCW Hermans op non-actief gezet. De oud-directeur van het hoger beroepsonderwijs had verzuimd de minister op de hoogte te brengen van twee brieven over eventuele fraude met subsidieregels door hogescholen. Later bleken de onderwijsinstellingen 58 miljoen euro aan overheidsgeld onterecht te hebben ontvangen. Saillant is dat Zuurmond benoemd is tot leider van het project *good governance* over goed en integer besturen. Vergeer vraagt zich logischerwijs af op basis waarvan. Vindt Van der Hoeven hem hier geschikt voor en neemt zij met deze benoeming ook afstand van de beslissing van haar voorganger Hermans?